

i José María Aznar; Aznar i José Luis Rodríguez Zapatero, i Zapatero i Mariano Rajoy.

Per últim, l'enfonsament dels populars s'explica perquè "la inestabilitat social és transversal i molts dels votants del PP no ho són des del punt de vista estrictament ideològic. És un vot contra els socialistes,

sovint. Per això mateix, la imatge *antiquada* que ofereix el PP i l'aparició d'opcions amb continguts variats fa que partits com Podemos, per la seua

dimensió social, resulten atractius fins i tot per a ex-votants del PP. N'hi ha de desnonats, a punt de ser desnonats o amb persones conegudes en aquesta situació. Amb tot, no hem d'esperar gaires més transferències en aquesta direcció".

Són moments d'una gran convulsió. "El model d'Estat i uns altres temes totèmics es posaran en quarantena. Cada decisió encertada es premiarà electoralment, i cada errada, es pagarà de manera severíssima", avisa Alaminos. "Ni el PP ni el PSOE no se n'han adonat encara, o això sembla, i la caiguda del PSOE alimenta la caiguda del PP. Així que el PSOE siga una amenaça menor, hi haurà menys motius per mobilitzar-s'hi en contra, un dels canals que al PP li aportava una part important dels sufragis. Molts dels habituals votants del PP no ho són ideològicament, sinó que són com aquell a qui li agrada poc el futbol però que se sent més pròxim al Barcelona o al Reial Madrid".

Alerta, doncs. Ja hem vist que la feblesa dels dos grans, l'ha aprofitada l'Atlètic de Madrid per guanyar el títol.

Víctor Maceda

Dels papers de Laos als de Bárcenas

"Luis .Lo entiendo .Se fuerte .Mañana te llamare .Un abrazo ." Aquest missatge, literal, fou enviat el 18 de gener del 2013 des del telèfon mòbil del president del Govern espanyol i del PP, Mariano Rajoy, a l'ex-tresorer de la formació Luis Bárcenas. Aquell mateix matí el diari *El Mundo* havia destapat el pagament continuat de sobresous a la cúpula popular, i només feia 48 hores que s'havia conegut l'existència de comptes bancaris multimilionaris a Suïssa a nom de l'ex-responsable de finances del partit.

L'SMS, fet públic el 14 de juliol de l'any passat, va estar a punt de significar la tomba de Rajoy. La pressió ja era notable, però el gallec va poder escapolir-se'n. Va demanar comparèixer de

L'allau de casos de corrupció a l'Estat espanyol recorda la fi de la primera etapa de Govern del PSOE, quan Luis Roldán, Mariano Rubio o Filesa omplien els diaris. Ara són Luis Bárcenas, Francisco Correa, els ERO d'Andalusia, Jaume Matas, Miguel Blesa, Fèlix Millet i tants altres.

manera urgent davant el Congrés dels Diputats, on l'1 d'agost negaria el cobrament de sobresous –set mesos abans havia dit que els apunts que figuraven als *papers de Bárcenas* no eren certs, "tret d'alguna cosa"– i admetria haver-se equivocat amb el tresorer: "Vaig mante-

nir la confiança en algú que ara sabem que no la mereixia". Qui més qui menys era a la platja o al cotxe, camí del poble, i el calendari va erigir-se en el seu principal aliat. I qui dia passa, any empeny.

Els 47 milions d'euros que Bárcenas va arribar a acumular al país helvètic són

Dalt i a sota, els principals episodis de corrupció que esquitxen el PSOE i el PP: el dels ERO andalusos, que instrueix la jutgessa Alaya, i el cas Gürtel, amb l'ex-tresorer Luis Bárcenas com a estrella.

el cas Roldán del PP. Director general de la Guàrdia Civil amb el PSOE, Luis Roldán va ser acusat d'haver sostret 435 milions de pessetes dels fons reservats i d'haver cobrat 1.600 milions en concepte de comissions: 13,5 milions d'euros de fa 20 anys. En obrir-se les diligències judicials, el 1994, va fugir a l'estranger i va protagonitzar l'episodi més estrambòtic de la corrupció política espanyola. La seua detenció, el febrer del 1995 a l'aeroport de Bangkok, va anar precedida d'una presumpta negociació en un país veí, Laos, gràcies a la qual Roldán només seria jutjat pels delictes de suborn i malversació de cabals públics. La investigació de la falsificació de la signatura i el segell d'un ministre d'aquell país asiàtic –uns documents que van permetre l'eixida de Laos i la posterior detenció a Tailàndia– va quedar arxivada.

Roldán fou acusat finalment de quatre delictes –van afegir-li els de frau fiscal i estafa– i fou condemnat a 31 anys de presó, tot i que només en va complir 15. A partir del desè any de reclusió va obtenir beneficis carceraris, i des del 19 de març del 2010 que és en llibertat total.

Dels papers de Laos als de Bárcenas, els lligams entre corrupció i política van afluir-se primer, però ara s'han estretit més i més. Els vuit anys de govern de

José María Aznar (1996-2004) i els set i mig de José Luis Rodríguez Zapatero (2004-2011) van ser de relativa calma, amb l'aparició estel·lar de la mediàtica operació Malaya –circumscribida a Màlaga (Màlaga) i rodalia–, fins que va esclatar el cas Gürtel, el més important que haja afectat mai un partit polític espanyol. Un cas que es remunta al fe-

brer del 2009, quan el magistrat Baltasar Garzón va fer públiques les primeres investigacions.

Cinc anys i quatre mesos després, amb vora 200 imputats, els únics condemnats són l'ex-vice-president valencià Víctor Campos, l'ex-cap de gabinet de la Conselleria de Turisme valenciana Rafael Betoret –que van declarar-se culpables per tal d'evitar el *judici dels vestits*, del qual tant l'ex-president valencià Francisco Camps com l'ex-secretari general del PPCV Ricardo Costa eixirien impunes– i Garzón mateix, a qui el Tribunal Suprem ha inhabilitat 11 anys per haver ordenat la intervenció telefònica de les converses que els caps de la trama corrupta mantenien des de la presó amb els seus advocats. Francisco Correa i Pablo Crespo, els dos principals cervells *gürtelians*, ja són en llibertat. De fet, l'únic que continua a l'ombra és Bárcenas.

Entre els encausats hi ha un altre ex-vice-president de Camps, Vicente Rambla, i els seus ex-consellers Milagrosa Martínez, Angélica Such, Alicia de Miguel, Manuel Cervera i Luis Rosado, a més de bona part de la cúpula del PPCV de la seua etapa com a màxim dirigent de la formació. Però, sobretot, plana el finançament il·legal no sols del PPCV, sinó també del PP mateix. Així com el 80% del cost de les campanyes electorals dels populars valencians se sufragava amb diners negres, bona part de la reforma de la seu central de la formació, al madrileny carrer de Gènova, es va abonar d'aquesta manera, segons es desprèn de la instrucció del judge Pablo Ruz.

Una cascada gegant. El cas Gürtel ha malmès i molt la imatge del partit de la gavina, i el dels ERO irregulars validats per la Junta d'Andalusia, malgrat estar circumscribts a aquella autonomia, ha foradat la línia de flotació dels socialistes, que, no obstant això, van ser capaços de continuar en el Govern autonòmic, ni que siga amb el suport d'Esquerra Unida. Amb tot, el cas en qüestió ja acumula més d'un centenar i mig d'imputats, va provocar el relleu de José Antonio Griñán a la presidència i ha posat contra les cordes l'ex-consellera –i ex-ministra– Magdalena Álvarez. El desviament de diners públics hauria superat els 130 milions d'euros.

A Galícia, el cas *Pokémon*, una trama de suborns a polítics locals del PP i del PSOE, ja té més de 100 encausats, mentre el cas *Campeón*, per què va ser imputat –i tot seguit desimputat– l'ex-ministre socialista José Blanco, investiga la concessió de subvencions a canvi de comissions. Capitanjada per Jorge Dorribo, la trama hauria contactat amb Oriol Pujol, fill de l'ex-president català, per tal d'obtenir concessions d'ITV catalanes. Pujol ha cessat com a portaveu de CiU al Parlament i ha abandonat els càrrecs a Convergència Democràtica de Catalunya (CDC) per aquesta causa.

El cas *Palau*, que estudia el desviament de més de 6 milions d'euros del Palau de la Música Catalana a CDC a través de convenis de patrocini amb l'empresa Ferrovial, ha dut la fiscalia anticorrupció a demanar 27 anys de presó per a Fèlix Millet i Jordi Montull, dos dels 17 encausats i principals beneficiaris. I el cas *Pallerols*, que implica el partit soci de CDC, Unió, ha acabat amb l'ingrés a la presó de Vicenç Gavaldà, ex-secretari d'Organització dels democristians. De

socialistes catalans en situació compromesa, també n'hi ha: els del cas *Pretòria*, per exemple, o els del cas *Mercurio*, que implica Manuel Bustos, ex-alcalde de Sabadell, i Dani Fernández, ex-diputat del PSC al Congrés espanyol.

A les Illes, dos pilars de la política indígena com Jaume Matas i Maria Antònia Munar, són en una situació crítica: al primer, amb més de 20 causes pendents, l'han condemnat a presó pel cas *Palma Arena*, mentre la segona ja és a la garjola amb dues condemnes que sumen 11 anys i mig, i li queden nou causes pendents.

En qualsevol cas, el País Valencià és el líder indiscutible en la matèria. El cas *Brugal*; el desviament de diners durant la visita del papa del 2006; el cas *Emarsa*, que investiga el forat multimilionari a la depuradora de Pinedo o el cas *Cooperació*, per què l'ex-conseller Rafael Blasco ha estat condemnat a vuit anys de presó.

I després hi ha els banquers. Els del forat de Caja Madrid –Miguel Blesa va trepitjar la presó–, els de Bankia, els de la CAM, els de Catalunya Caixa, els de Banc de València, els de Caja Navarra...

Fèlix Millet, en cadira de rodes, entrant al judici per l'hotel del Palau de la Música Catalana.

Els delinqüents de coll blanc, que desnonaven famílies alhora que s'embutxacaven sous –i pensions– milionaris.

Víctor Maceda

El sistema judicial espanyol és un apèndix ideològic del bipartidisme polític. Però fins el 1983, quan es va produir el primer gran escàndol financer i polític, el cas Rumasa, el Constitucional actuava amb independència...

El magistrat del Tribunal Constitucional Enrique López dimitia fa uns dies després de ser enxampat begut, circulant sense casc i passant semàfors en vermell. Encarna la degradació màxima del poder judicial espanyol, però no pas per una nit passada de rosca, sinó pel procediment pel qual va arribar a asseure's en una de les dotze cadires d'aquest tribunal. El Govern del PP va aturar la renovació del TC fins que López va complir els requisits d'anys d'exercici, i quan la meitat dels magistrats van considerar que el candidat no era idoni pel seu baix perfil professional, al PP no li va tremolar el pols i no va fer marxa enrere. De fet, no li calia, el president del TC, Pérez de los Cobos, va emetre un vot de qualitat per desencallar un nomenament que l'executiu de Rajoy

Rumasa va sentenciar la justícia independent

feia molt de temps que es treballava. El PSOE no va fer escarafalls. Forma part del pacte. "Govern i oposició actuen com a còmplices en un atemptat continu a la independència judicial des de l'any 1985, i aquest atemptat ha assolit el seu zenit el 2013". Qui així s'expressa és un magistrat, Manuel Ruiz de Lara, que, en un article al bloc *Hay derecho* denuncia una llei orgànica de reforma del Consell

General del Poder Judicial de 2013 que té el vist-i-plau de PP, PSOE, CiU, PNB i IU que "limita la capacitat del CGPJ de preservar la independència judicial i perpetua el sistema de repartiment de quotes partidistes".

La llei de 2013 va ser aprovada en un context de corrupció política creixent que afecta diversos partits, i és per això que Ruiz de Lara creu que